Stemrevalidatie na laryngectomie

Spreken met een normale stem is na het verwijderen van het strottenhoofd niet meer mogelijk. Dit is een heel ingrijpend gevolg van de operatie. Samen met de logopediste leert u een nieuwe manier van spreken aan. Dit kan op verschillende manieren gebeuren.

Met behulp van de stemprothese (spraakknop)

De spraakknop (of tracheo-oesofagale prothese)is een buisje dat een verbinding vormt tussen de luchtpijp en het bovenste deel van de slokdarm. Het heeft een klepje zodat er lucht vanuit de luchtpijp in de slokdarm kan (maar geen voeding vanuit de slokdarm naar de luchtpijp). Wanneer je uitademt en je sluit het stoma op dit moment af, ontstaat er een luchtstroom die doorheen het buisje loopt en het bovenste deel van de slokdarm doet trillen. Hierdoor ontstaat er een geluid dat uw stem vervangt.
Het voordeel van een spraakknop is dat u vloeiend kan spreken aangezien u gebruik maakt van de uitgeademde lucht. Deze manier van spreken lijkt het meest op het spreken van voor de operatie.
Zingen, hard roepen, fluisteren, neuriën en fluiten is niet meer mogelijk.
De spraakknop moet dagelijks gereinigd worden. Na een korte of langere termijn moet de spraakknop ook vervangen worden (wat te doen: zie brochure verzorging provox). Dit gebeurt tijdens een raadpleging bij de dienst neus-keel-oorziekten.

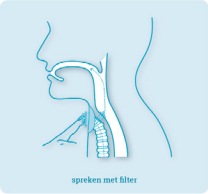

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 05/07/2020 0520 5923-NL

Met behulp van slokdarmspraak

Bij de slokdarmspraak gaat u lucht inhappen in de slokdarm en vasthouden ter hoogte van het bovenste deel van de slokdarm. Bij het terug uitstoten van deze lucht wordt het bovenste deel van de slokdarm in trilling gebracht en zo wordt geluid geproduceerd.
Het voordeel van deze methode is dat u beide handen vrij heeft. Deze methode aanleren vraagt wel meer tijd dan bij een stemprothese.
De trillingen zijn trager dan die van de echte stembanden, daardoor klinkt de stem van slokdarmsprekers lager dan een normale stem. De stem is ook heser en stiller. De spraak wordt regelmatiger onderbroken om terug lucht in te nemen.

Met behulp van de elektrolarynx

Dit is een mechanisch apparaatje dat elektrisch luchttrillingen opwekt. Aan één uiteinde bevindt zich een plaatje dat bij het aanzetten van het toestel begint te trillen. U hoort een zoemend geluid dat enigszins te vergelijken is met het geluid van een scheerapparaat. Om spraak voort te brengen, moet u het trillende plaatje onder de kaak tegen de hals houden. Door de trillingen van het apparaatje wordt de lucht in de mondholte via het mondbodemweefsel aan het trillen gebracht.
Dit apparaat wordt echter niet veel meer gebruikt omwille van de metaalachtige monotone klank. Het kan wel zijn dienst bewijzen voor mensen bij wie andere methoden om te spreken niet mogelijk zijn.

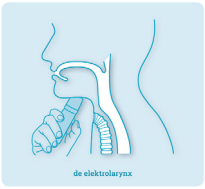

Tips voor de luisteraars

• Plaats je recht voor de gelaryngectomeerde, kijk hem aan en luister met aandacht en geduld als hij spreekt.

• Spreek niet in zijn plaats, maak zijn zinnen niet af, speel zeker geen tolk voor de anderen.

• Hou rekening met omgevingslawaai, probeer storende geluiden te minimaliseren.

• Moedig de gelaryngectomeerde aan om de nieuwe spreektechniek toe te passen